

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (43)

**СПЕЦВИПУСК
ДО ТИЖНЯ НАУКИ**

Вінниця – 2023

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
ВИПУСК № 2 (43)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року
Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 10 від 18 травня 2023 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкара С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(43) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2023. 194с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

<i>Шершун Галина</i> , Екологічні реформи України на шляху до ЄС	5
--	---

НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

<i>Артемчук Валерія</i> , Освітній проект «Еко-халабуди» шляхи реалізації освіти для сталого розвитку в практику роботи закладу дошкільної освіти	6
<i>Кротюк Марія</i> , Фізичне виховання в закладі дошкільної освіти як основа формування здоров'я дітей дошкільного віку	12
<i>Перожиж Зоряна</i> , Моральне виховання дітей дошкільного віку за допомогою гри	15
<i>Рудь Яна</i> , Підготовка дітей дошкільного віку до школи за допомогою НМК «Буду вправним першачком»	17
<i>Балаба Яна</i> , Історичний вектор розвитку морального виховання дітей дошкільного віку	23
<i>Вознюк Віталіна</i> , Роль родини у формуванні особистості дітей раннього та передшкільного віку	27
<i>Гвоздинська Альона</i> , Предметний світ дітей дошкільного віку через призму інноваційних педагогічних технологій	29
<i>Титаренко Катерина</i> , Творчі ігри як засіб соціалізації дітей старшого дошкільного віку	33
<i>Гуменюк Ольга</i> , Розвиток мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку шляхом вивчення англійської мови	36
<i>Заїкіна Наталія</i> , Особливості ігрової діяльності дітей раннього дошкільного віку	39
<i>Камінська Ангеліна, Токар Любов</i> , Особливості виховання патріотизму у дошкільників в світлі сучасності	42
<i>Ключківська Карина</i> , Розвиток дошкільної освіти у педагогічному просторі України	46
<i>Козинець Олена</i> , Зарубіжний досвід дошкільного виховання	49
<i>Крисько Оксана</i> , Впровадження засобів казкотерапії з метою розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	52
<i>Кузнєцова Аліна</i> , Організаційно-педагогічні умови формування у дітей дошкільного віку навичок здорового способу життя	54
<i>Кузьменко Тетяна, Токар Любов</i> , Українська народна іграшка як засіб морального виховання дітей дошкільного віку	56
<i>Купрата Лілія</i> , Розвиток морального виховання дітей дошкільного віку через призму педагогіки Марії Монтесорі	59
<i>Любченко Анна</i> , Особливості спілкування дітей раннього та передшкільного віку у різновікових групах закладів дошкільної освіти	61
<i>Мальченко Марія</i> , Моральне виховання дітей раннього передшкільного віку засобами казки	64
<i>Михальчук Ольга</i> , Становлення і розвиток дошкільної освіти у другій половині XX – початку XXI століття	67
<i>Ольхович Тетяна</i> , Розвиток морального виховання в умовах сучасної дошкільної освіти	70
<i>Погойдаш Вероніка</i> , Сучасні підходи взаємодії дошкільного закладу з родиною	73
<i>Пугаченко Олена</i> , Історичний розвиток гармонійного виховання дітей дошкільного віку	75
<i>Рекута Тетяна</i> , Використання інноваційних педагогічних технологій у логопедичній практиці з дітьми дошкільного віку	79
<i>Скалецька Діана</i> , Засоби масової інформації як фактор впливу на особистість дитини дошкільного віку	81
<i>Чеканцова Зоя</i> , STREAM – освіта дітей дошкільного віку як вектор інтегрованого навчання і виховання	84
<i>Тимошенко Альона</i> , Розвиток естетичного виховання дітей дошкільного віку	87
<i>Мокра Оксана</i> , Адаптація дітей дошкільного віку до навчання в школі шляхом співпраці батьків та закладу дошкільної освіти	89
<i>Федоришин Оксана</i> , Основи економічного виховання дітей дошкільного віку	92
<i>Щербатюк Катерина</i> , Ознайомлення з рідним містом як засіб патріотичного виховання дітей дошкільного віку	94

ПСИХОЛО-ПЕДАГОГІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ

<i>Беспечна Анастасія</i> , Національно-патріотичне виховання учнів в системі роботи класного керівника	97
---	----

<i>Дякова Вікторія</i> , Характеристика провідних напрямів формування здорового способу життя школярів у освітньому процесі	100
<i>Зінченко Сніжана</i> , Організація партнерської взаємодії закладів освіти та сім'ї	104
<i>Михальчук Олеся, Мінова Єлизавета</i> , Використання інформаційно-комунікаційних технологій для організації самостійної роботи учнів основної школи в умовах дистанційного навчання	108
<i>Пономаренко Марія, Надкернична Любов</i> , Формування ключових компетентностей молодших школярів в умовах сучасної інноваційної освіти	111
<i>Вацак Крістіна</i> , Криптичне мислення сучасного педагога як складова його професійної компетентності	114
<i>Клименченко Наталія</i> , Комунікативний портрет вчителя	117
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З ІНОЗЕМНИХ МОВ</u>	
<i>Головська Ірина</i> , Використання техніки колажування у підготовці майбутніх вчителів до інтерактивної взаємодії з учнями на уроці іноземної мови	120
<i>Андрусенко Софія</i> , Тестування як ефективний засіб організації контролю вивчення англійської мови	123
<i>Гуркало Владислава</i> , Україномовні еквіваленти англійських фразеологізмів з онімів	126
<i>Кушнір Аліна, Вовк Анастасія</i> , The Beatles: Liverpool Accent	130
<i>Поліщук Інна</i> , Ігри як засіб розвитку фонетичної компетентності учнів молодшого шкільного віку ..	132
<i>Синчук Діана</i> , Робота з пісенним матеріалом на уроках іноземної мови як засіб формуванні граматичної компетентності учнів основної школи	137
<i>Хоменко Юлія</i> , Проблематика перекладу політичних текстів	141
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ, ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</u>	
<i>Василевич Інна, Багрій Тетяна</i> , Розвиток професійної компетентності та практична діяльність вчителя української мови та літератури	145
<i>Козяр Міла</i> , Функціональне навантаження назв тварин в українських народних піснях	148
<i>Собчук Вікторія</i> , Особливості проведення уроків зарубіжної літератури з використанням інтерактивних технологій навчання	151
<i>Сілко Діана</i> , Фольклоризм української літератури як дескриптивний код	154
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Фольклорні образи та мотиви у творчості Тараса Шевченка	157
<i>Яременко Ярослава</i> , Образний світ поеми Максима Рильського «Мандрівка в молодість»	161
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА</u>	
<i>Любчик Катерина</i> , Феномен і культурологічна місія проекту «musica sacra ukraine: партесний вимір»	163
<i>Гончар Тетяна, Чорна Наталія</i> , Організація театралізованої діяльності на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: вітчизняний та зарубіжний досвід	165
<i>Вилко Дарія</i> , Моделювання проблемних ситуацій як ефективний засіб розвитку пізнавальної активності учнів на уроках музичного мистецтва	169
<i>Чеховська Дарина</i> , Педагогічні засади розвитку мотиваційної сфери особистості музично-обдарованих учнів	172
<u>НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ</u>	
<i>Кальніченко Наталія</i> , Особливості викладання методики трудового навчання у студентів педагогічного коледжу з урахуванням вимог НУШ	174
<i>Валевська Ольга</i> , Підходи та стратегії навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти зрівняння методик вітчизняних та зарубіжних дослідників	176
<i>Юртин Вікторія</i> , Підготовка майбутніх вихователів до роботи в умовах інклюзивної освіти	180
<u>ВІДОМІ ІМЕНА</u>	
<i>Козлова Олена</i> , Тема: «Богдан Хмельницький, як політик і людина», практичне заняття	182
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Михайло Драї-Хмара як представник українського неокласицизму	186
<i>Цимбал Тетяна</i> , Педагогічна система М. Монтессорі	189
<i>Вимоги до підготовки науково-методичних статей збірника «вісник науково-методичних досліджень» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу</i>	193

11. Олексюк О., Заволока С. Формування любові до рідного міста у дітей старшого дошкільного віку. Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2017. № 4 (59). С. 380–385.

Стаття надійшла до редакції
10 травня 2023

РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНИ

УДК 373.2(477)''199/200''

КЛЮЧКІВСЬКА КАРИНА

студентка заочного відділення Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. The article highlights the peculiarities of the development of preschool education in the pedagogical space of Ukraine, in particular, the problems of the formation and development of preschool education in Ukraine in pedagogical science are revealed, the specifics of the development of preschool education are analyzed, and the issue of professional training of preschool education specialists is characterized.

Key words: preschool education, preschool education institutions, synthetic periods, professional training.

Постановка проблеми. Інтеграція вітчизняної освіти в європейський і світовий освітній простір перед суспільством та освітою сприяє розвитку новим стратегічним завданням. Розвиток сучасної освіти України передбачає зміни у діяльності освітніх установ, наявних педагогічних систем, переосмислення суспільних цінностей, що впливають на мету і зміст освітнього процесу. Головним завданням дошкільної освіти нині визначається забезпечення належних умов для своєчасного становлення і повноцінного розвитку компетентної та творчої особистості, починаючи з раннього дитинства. Дошкільна освіта є фундаментом цілісного розвитку особистості, базою творення нового освітнього процесу. Визначення і розв'язання пріоритетних завдань дошкільної освіти буде більш конструктивним за умови звернення до історичного досвіду її розвитку. Вимогою часу стає врахування історичного аспекту проблеми, що здійснюється засобами аналізу нагальних освітніх питань та актуалізації сфери педагогічних досліджень. Більш докладний та системний аналіз змін, що відбувалися впродовж розбудови галузі, сприятиме усвідомленню передумов виникнення проблем і суперечностей у сучасній дошкільній освіті. Це дасть змогу спрогнозувати шляхи виходу із ускладнень, застосовуючи не тільки інновації, а й кращі надбання минулого.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми дошкільної освіти в різні часи широко висвітлювалися представниками вітчизняної і зарубіжної педагогічної думки. Історичний аспект проблеми становлення вітчизняної системи освіти було розглянуто науковцями Л. Березівською, В. Курило, О. Ситніковим, О.

Сухомлинською та ін. Проблеми розвитку дошкільної педагогіки проаналізовано в дисертаційних роботах Т. Бондаренко, О. Донченко, Н. Лазарович, М. Мельничук, Т. Пантюк, Т. Степанової та ін. Розвиток суспільного дошкільного виховання в окремих регіонах України відображено в дослідженнях Л. Артемової, О. Бондар, Т. Слободянюк, І. Улюкаєвої та ін. Дидактичні основи організації дошкільної освіти та діяльності дошкільного навчального закладу розроблено в працях Г. Воробей, О. Кононко, В. Левків, О. Усової та ін. Питанням підготовки вихователів закладів дошкільної освіти присвятили свої дослідження Я. Квасецька, І. Ларіна, К. Лисяк, Т. Слобаденюк. Аналіз досліджень та публікацій засвідчив глибоке вивчення науково-педагогічних аспектів розвитку дошкільної освіти України. Він дав змогу виявити, що в сучасній педагогічній теорії та практиці накопичено досить ґрунтовний матеріал з проблем дошкільної освіти.

Мета статті. Аналіз сучасних наукових досліджень та стану досліджуваної проблеми становлення і розвитку дошкільної освіти України у педагогічній науці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дошкільна освіта не завжди була в центрі уваги педагогічної науки. Однією з перших робіт, яка присвячена розбудові галузі, є книга видатного українського педагога С. Русової «Дошкільне виховання», датована 1918 роком. З 20-х років ХХ століття проблемі розвитку дошкільної галузі надається все більше уваги. Публікуються статті та різноаспектні оглядові публікації, в яких вказано про необхідність розбудови дошкільної ланки освіти, розглядаються принципи організації роботи

дошкільних закладів, підвищення професійного рівня вихователів, розкриваються проблемні питання доступності суспільного дошкільного виховання та аналізуються певні надбання в її функціонуванні. Прикладом таких публікацій є роботи О. Дорошенко «Сучасний дитячий садок» (1925 р.), «До питання про підготовку дошкільних робітників» (1926р.), А. Гендрихівської «П'ятнадцять років дошкільного виховання на Україні» (1930 р.), колективна праця авторів «Дошкільне виховання» (Е. Яновська, С. Панченко, Х. Рабинович – 1927 р.). 1966 року А. Бондарем у статті «3 історії розвитку дошкільного виховання на Україні (1917–1941)» одним із перших було зроблено ґрунтовний аналіз історичного розвитку суспільного дошкільного виховання на території України в окреслених хронологічних межах [1, с. 9–12]. Впродовж розвитку вітчизняної освіти поступово почали з'являтися наукові праці, в яких розглядалися різнорівневі проблеми дошкільного виховання. Їх аналіз знаходимо в сучасних дисертаціях, присвячених вивченню різних періодів, які було виконано на початку ХХІ століття. 1998 року С. Попиченко, досліджуючи питання становлення теорії і практики дошкільного виховання в Україні в кінці ХІХ – початку ХХ ст., обґрунтувала створення системи суспільного дошкільного виховання в Україні вже на початку ХХ ст., проаналізувала передумови його виникнення, проаналізувавши педагогічні погляди видатних діячів дошкільного виховання цього періоду Н. Лубенець, Т. Лубенця, С. Русової.

Специфіку розвитку закладів дошкільної освіти сільської місцевості України (1945–1991 рр.) розглядала Л. Меленець (2014 р.). На основі проведених досліджень, автором розроблено критерії періодизації розвитку та вивчено чинники, що впливали на розвиток дошкільних установ сільської місцевості. На основі отриманих даних спрогнозовано тенденції та перспективи розвитку дошкільних навчальних закладів в Україні. Продовжує тему становлення та розвитку дошкільних навчальних закладів України, дисертаційне дослідження С. Васильєвої «Тенденції розвитку ДНЗ різних типів в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ століття)» (2017 р.). Одним з аспектів наукового пошуку авторки є специфікація дошкільних закладів різного типу для дітей з особливими потребами. У роботі проаналізовано програми та методичне забезпечення сучасного освітнього процесу,

причини і умови виникнення та розвитку різних типів ДНЗ [2].

Піклування про здоров'я дитини, формування здорового способу життя завжди посідало одне з пріоритетних місць у педагогічній теорії та практиці. Невід'ємною частиною вивчення цього напрямку дошкільного виховання є історико-педагогічний аналіз окресленої проблеми. Т. Пантюк, розглядаючи теоретичні питання фізичного розвитку дітей у дисертаційному дослідженні «Теорія і практика фізичного виховання дітей дошкільного віку в Україні (1918–1939 рр.)» (2001 р.), схарактеризувала періодизацію, визначивши 1918–1922 рр. як етап національного відродження України та 1922–1939 рр. як радянський період. Дослідниця зазначила, що на кожному історичному етапі фізичному вихованню приділялося достатньо уваги, однак зміст фізичного виховання був різним. Особливої уваги у дослідженні було надано проблемі розвитку рефлексології в Україні та її впливу не тільки на розвиток теорії фізичного виховання, але й становлення дошкільного виховання в цілому. У дослідженні доведено особливий вплив на тогочасний розвиток теорії та методики фізичного виховання дошкільників Я. Чепиги, А. Животко, П. Франка та ін., наукові погляди яких стали основою організації дошкільного виховання в Україні. Великого значення у цей історичний період надано розробленню методологічних та теоретичних основ фізичного виховання, форм вихованої роботи. Установлено, що у досліджений період особливо ефективно використовувалися засоби фізичного виховання: спортивні зали, площадки та ін. Формами організації роботи в цьому напрямку були літні табори, прогулянки, екскурсії, заміські та сезонні дошкільні заклади. У дослідженні доведено провідну роль фізичного виховання дошкільників у зазначений період. Поряд з історичним дослідженням, у роботі схарактеризовано контент поняття «здоров'я» як цілісного комплексу здоров'я фізичного, психологічного, соціального. Визначено, що дошкільне дитинство є синтетичним періодом у формуванні культурно-гігієнічних навичок, реалізації потреби дітей у фізичному розвитку. Проаналізовано зміст, форми та методи роботи з формування здорового способу життя дітей дошкільного віку на визначеному історичному етапі. Окреслено тенденції формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного віку. Доповнило вивчення питання здоров'язбереження дисертаційне дослідження Л. Гаращенко «Розвиток

ідеї здоров'язбереження у фізичному вихованні дітей в ДНЗ України (друга половина XX – початок XXI століття) (2014 р.) [3, с. 20].

Питання професійної підготовки спеціалістів дошкільного виховання стали стрижневими і в дослідженні Я. Квасецької «Професійна підготовка вихователів дошкільних установ у педагогічних навчальних закладах на Західноукраїнських землях (остання третина XIX – перша половина XX століття)» (2016 р.). Автором було узагальнено історичний досвід організації професійної підготовки фахівців з дошкільного виховання на території західного регіону України окресленого періоду, обґрунтовано можливості його використання у сучасній професійній підготовці вихователів дошкільних установ [6]. Науковий пошук учених, дослідників цього питання було висвітлено також у монографіях, статтях фахових періодичних видань, інших публікаціях. Так, у монографії В. Золотоверх «Нариси з історії спеціальної педагогіки» (2004 р.) розглянуто етапи становлення спеціальних дошкільних закладів для різних категорій дітей з особливостями психофізичного розвитку» [5]. Т. Єськовою у монографії «Виховання працелюбності дітей дошкільного віку на заняттях з ручної праці (1917–1941 рр.)» (2015 р.) розкрито історико-педагогічний аспект цієї проблеми [4]. Монографії сучасних вчених: Л. Зайцевої, Л. Казанцевої, О. Каплуновської, К. Крутій, Л. Макаренко, Л. Пісоцької та ін. присвячені проблемам пошуку шляхів підвищення ефективності освітньо-виховної роботи в закладі дошкільної освіти, її перебудови відповідно до сучасних вимог, ролі керівника в організації роботи ЗДО. Авторами досліджувалися різні аспекти організації й управління дошкільним навчальним закладом. Проаналізовано роль видатних педагогів минулого та сучасності у розвитку дошкільля, виховні аспекти педагогічної спадщини видатних вчених С. Русової, В. Сухомлинського, А. Макаренко та ін.

Потужним джерелом, де висвітлюються сучасні актуальні проблеми дошкільної освіти, є періодичні спеціалізовані видання: «Практика управління дошкільним закладом», «Методист дошкільного навчального закладу», «Дошкільне виховання», «Бібліотечка вихователя», «Розкажіть онуку» та ін. Автори статей надають великого значення питанням оновлення змісту дошкільної освіти, формам й видам навчання в умовах дошкільних установ, проблемам в організації і проведенні занять з дітьми дошкільного віку. Особливу увагу приділено проблемі особистісного і професійного розвитку вихователя дошкільного навчального закладу, ролі керівника в організації освітнього процесу, створенню позитивного іміджу закладу на ринку освітніх послуг.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, аналіз наукових досліджень показав, що перетворення, які відбулися на початку 90-х років XX століття в усіх сферах життя в нашій країні, також позначилися і на характері наукових досліджень. Саме в цей період з'явилася велика кількість дисертацій вітчизняних учених, у яких висвітлено окремі аспекти проблеми становлення та розвитку дошкільної освіти у різні історичні періоди. Переважну кількість наукових доробок присвячено проблемам, пов'язаним із навчанням та вихованням, організацією освітнього процесу в дошкільних установах різних типів, теорії та практиці виховання дітей дошкільного віку. Окремим напрямом є вивчення питань, пов'язаних із становленням суспільного дошкільного виховання на початку XX століття, професійної підготовки спеціалістів дошкільної освіти в різні часи. Водночас відповідний аналіз показав, що недостатньо вивчено специфіку розвитку дошкільної освіти в регіонах України, зокрема в південному. Вважаємо, що на особливу увагу заслуговує питання впливу соціокультурних змін на стан освітньо-виховного процесу ЗДО в означений період, що може бути корисним в умовах сучасного оновлення змісту дошкільної освіти в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бондар А. З. історії розвитку дошкільного виховання на Україні (1917 –1941 рр.) *Дошкільне виховання*. 1966. №11. С. 9–12.
2. Васильєва С. А. Тенденції розвитку системи дошкільних навчальних закладів різних типів в Україні (друга пол.. XX – поч. XXI ст.): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / С. А. Васильєва . Миколаїв, 2017. 23 с.
3. Гаращенко Л. В. Розвиток ідеї здоров'язбереження у фізичному вихованні дітей в дошкільних закладах України (друга половина XX – початок XXI століття): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 /Л. В. Гаращенко. К., 2014 . 20 с.

4. Єськова Т. Л. Виховання працелюбності дітей дошкільного віку на заняттях з ручної праці (1917–1941 рр.) Харків.: Вид-во «Діса плюс», 2015. 266 с.
5. Золотоверх В. В. Нариси з історії спеціальної дошкільної педагогіки: монографія. Київ: Наук. світ, 2004. 196 с.
6. Квасецька Я. А. Професійна підготовка вихователів дошкільних установ у педагогічних навчальних закладах на західноукраїнських землях (остання третина XIX – перша половина XX століття): 13.00.04 – теорія і методика проф. освіти: автореф. на здоб. наук. ступеня кан. пед. наук. Нац. Акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – Київ: [б. в.], 2016. 20 с.

*Стаття надійшла до редакції
19 січня 2023*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДОШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

УДК 373.2.0(100)

КОЗИНЕЦЬ ОЛЕНА

*вихователь Комунального закладу "Дошкільний навчальний заклад
№ 26 Вінницької міської ради"*

Abstract. *The article substantiates the development of foreign experience of preschool education. Various approaches to the study of a number of socio-economic, political and psychological-pedagogical tasks of the development of foreign preschool education are analyzed. The essence and content of the work of preschool education institutions abroad is revealed. The main priorities for the development of preschool education abroad have been determined.*

Key words: *foreign experience, preschool education, curriculum, the principle of monitoring education, Froebel kindergartens.*

Постановка проблеми. Сьогодні в зв'язку з реформуванням української системи освіти, в тому числі й дошкільної, прагненням України до повноцінної інтеграції в європейську і світову спільноту, чітко усвідомлюється потреба вивчення сучасного зарубіжного досвіду з метою впровадження найбільш прогресивних ідей у вітчизняний освітній простір. Зокрема, викликає інтерес система дошкільного виховання у Великій Британії, основні тенденції та особливості розвитку змісту дошкільної освіти, побудови освітніх програм в сучасних дошкільних закладах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відомо, що британське дошкільне виховання має багату і тривалу історію. Теоретичні основи британської дошкільної освіти та її змісту сформувалися під впливом ідей таких відомих світових учених, як Ф. Фребель, М. Монтессорі, Р. Штайнер, Д. Дьюї, Ж. Піаже, Л. М. Макміллан, С. Айзекс та інші. Сьогодні у Великій Британії спостерігається підвищена увага до питань навчання і розвитку дітей раннього віку, що супроводжується збільшенням кількості наукових досліджень, в тому числі компаративних, і масовим випуском спеціалізованої літератури. Велике значення надається формуванню

високоєфективного змісту дошкільної освіти, адекватного потребам суспільства, цілям і задачам державної освітньої політики. В сучасний період відбувається реформування британської освіти, вносяться серйозні системні зміни, що вплинули на програмно-методичне забезпечення дошкільного рівня. Розробка змісту освіти ведеться в зв'язку з конструюванням так званих «навчальних програм» (Curriculum), як домінуючого способу структурування та змістового наповнення освітнього простору. Удосконалення програм для дошкільної освіти передбачає постійний пошук нових науково аргументованих шляхів їх побудови, тому дослідження британських авторів, присвячені особливостям організації навчальних програм, становлять безсумнівний інтерес для української і світової педагогіки. Зарубіжний досвід дошкільної освіти досліджується окремими українськими вченими (М.Аніщук, О.Бодаков, Є.Коваленко, О.Ляшенко та ін.),

Мета статті: *відобразити розвиток британської системи дошкільної освіти, особливості створення навчальних програм для забезпечення навчання і виховання дошкільників.*

Виклад основного матеріалу дослідження. Вивчення розвитку змісту дошкільної освіти в